

me i stand, hvis der er åbenhed i offentligheden.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Når man læser formuleringen af forespørgslen, tegner der sig et billede af den danske offentlighed, som skulle blive afskåret fra at få adgang til informationer om vigtige forhold i det danske samfund.

Det billede vil jeg gerne på regeringens vegne tage klart afstand fra. Sådan er det ikke i Danmark, og sådan vil regeringen heller ikke have at det udvikler sig. Regeringen går ind for åbenhed og for dialog, både på de indre linjer i Danmark og i vores forhold til udlandet. Sagen er jo, at regeringen netop har iværksat en række folkehøring, hvis formål det præcis er at skabe en dialog med befolkningen om de vigtige velfærdsområder: ældre, sundhed, børn, uddannelse.

Dialogen er vigtig for løsningen af en af de vigtigste opgaver i de nærmeste år, nemlig at sikre, forbedre og forny vores velfærdssamfund. Vi ønsker derfor på ingen måde at afskære offentligheden fra indsigt i væsentlige samfundsforhold – af den simple grund, at vi simpelt hen kun kan finde løsningerne sammen med befolkningen og vi ønsker at høre befolkningens mening om vigtige forhold.

Regeringen er også på Danmarks vegne til stadihed fortaler for mere åbenhed i EU. Vi vil gøre vores lange tradition for åbenhed i forvaltningen til en del af den måde, EU fungerer på. Jeg skal da også minde om forhandlingerne om Amsterdamtraktaten, hvor spørgsmålet om åbenhed i EU-samarbejdet var en dansk prioritet. Regeringen fremsatte således et konkret forslag til traktatfæstelse af princippet om åbenhed. Som bekendt betød det, at Amsterdamtraktaten kom til at indeholde bestemmelser om åbenhed, der i vidt omfang svarer til det danske forslag.

Et element i traktatfastsættelsen var, at Rådet skulle fastsætte generelle principper om aktindsigt. Det er derfor meget tilfredsstillende, at Kommissionen nu har fremsat et forslag til forordning om aktindsigt i dokumenter fra de tre store EU-institutioner, Rådet, Parlamentet og Kommissionen.

Forslaget indeholder klare forbedringer, mens det på andre områder efter dansk opfat-

telse kræver ændringer. Det er just det, vi arbejder med og forhandler om, og justitsministeren er en af nøglepersonerne og vil komme nærmere ind på indholdet af dette forslag.

Men én ting er at gå ind for åbenhed, en anden ting er at undgå, at åbenhed sker på bekostning af andre vigtige interesser. Det vigtige er at finde en balance. Der kan være situationer – og jeg siger udtrykkeligt, at der *kan* være situationer – hvor andre interesser må veje tungere. Lad mig komme med et eksempel:

I maj 1998 trådte en ændring af offentlighedsloven i kraft. Formålet med ændringen var at begrænse adgangen til aktindsigt i personalesager. Baggrunden for ændringen var, at adgangen til aktindsigt i visse situationer så at sige blev misbrugt til at chikanere offentligt ansatte. Jeg tror, jeg selv sagde dengang – og jeg kan se på justitsministeren, at vi erindrer det i fællesskab – at fordi man er offentligt ansat, skal man ikke være offentligt udhængt.

Vi har naturligvis også et individuelt, personligt hensyn at tage. Den trussel, der kunne ligge i, at utilfredse borgere pludselig ønskede aktindsigt i sagsbehandlerens personlige personalesag, medførte i nogle situationer et helt urimeligt psykisk pres på den enkelte offentligt ansatte.

Justitsministeren gav ved fremsættelsen af lovforslaget udtryk for, at der med forslaget var sket en fornuftig afbalancering mellem hensynet til at beskytte det enkelte menneskes krav om at kunne fungere og det helt grundlæggende element i det danske samfund, at offentligheden naturligvis skal kunne følge med i, hvad der sker i forvaltningen.

Regeringen og med den et enigt Folketing vurderede altså, at her var der et hensyn at tage til de offentligt ansatte, oven i købet et hensyn, der vejede så tungt, at det var rimeligt at tage hensyn hertil i den praktiske udformning af åbenhed i forvaltningen.

Eksemplet illustrerer min pointe: Åbenhed er af fundamental betydning for det demokratiske samfund, men den enkelte, det enkelte menneskes vilkår, må ikke kunne lide skade derved. Vi må også erkende, at denne balance varetages også i andre lande på lignende måde, idet der kan være interesser og hensyn, der vejer til.

Det var folk så enige med regeringen om i 1998, og det tror jeg også at Folketinget er enig med regeringen om i dag. Og inden jeg vil foreslå, at justitsministeren følger op, vil jeg derfor gerne i denne forespørgsel slå følgende fast: